

2 h) **Mluví náčelník – slova umí, gramatiku ne.**

Teprve na závěr lekce s lovci mamutů nechte promluvit šamana (náčelníka) v celých větách. On poděkuje duchu zabitého soba, že jeho maso zachránilo celý lidský houf před smrtí hladem. Naše tlupa bude od této chvíle cítit soba jako posvátné zvíře a můžeme jej lovit pouze v situacích nesmírného strádání a hladu. Proslov v diluviální řeči může znít, jako když dnes mluví cizinec, používá jednotlivá slova, ale netvoří gramatické tvary ani vazby mezi slovy.

Poslechni si nahrávku.

Vytvoř si sám obdobný proslov.

Nebo následující text v modrém tisku přednes ve stylu „citoslovce + slova“.

Šlapu... šlapu... šlapu... stromy.

Stromy? Džjóóó parohy!

Fúúúú. Stůj! Stůj proti vítr – SOB pak nečuchát.

Padni na zem – SOB? Pak vidí nic.

Velký... velký SOB, velký... velký paroh.

Velký SOB – tlustá... tlustá kejta, velká... velká kůže!

Já obě ruce – oštěp a sekera.

Já pích, pích, pích, pííííííich... a sekera prásk!

Velký SOB... krev. Já žízeň – krev, krev, krev. Všichni nažrat.

Stáááá! Hlava na zem a zpívat! Zpívat Áááá Uáááá...

Velký SOB... náš bůh. Velký SOB... náš totem.

Zabít velký SOB? Zabít, zabít jenom velký hlad.

Velký SOB – húúááá húúááááááá HÚÚÁÁÁÁ.

2 h) Mluví náčelník – slova umí, gramatiku ne

Klaníme se skolenému zvířeti v obřadním tanci a písni. Zvažte, jestli ve vaší třídě je některé dítě tak schopné, že s ním můžete takovou improvizaci den před tím připravit.

Za pravděpodobnější považuji, že to budete vy, kdo se ujme role šamana (náčelníka) a jako předzpěvák a předtanečník dáte vzniknout skupinovému rituálnímu tanci se zpěvem.

V rodinném provedení nebudou mít hlasové a pohybové projevy takovou skupinovou sílu. Soustřeďte se tedy s dítětem na dialog citoslovců, popěvků a jednotlivých slov. Navíc se otvírá možnost rozhojnit počet účastníků o další členy rodiny, případně i o kamarády.

Jak pro skupinové, tak pro rodinné provedení budou škola v přírodě a rodinný výlet ideálními a inspirujícími okolnostmi. Pak jistě využijete pro hlasové a dramatické hry „scénografické prvky“ trávníku, větví, lopuchových listů, klacků, šišek a kmenů stromů. Děti budou nepochybně chtít vzít do hry i kameny. Nezakazujte jim to, ale vyhlaste nejvyšší kmenový zákon, že kdo i sebemenším způsobem ublíží druhovi, toho stihne nejkrutější trest – vyhnání z lidské družiny.

Co je cílem této lekce, plné neběžného hlasového projevu, který je značně vzdálený od klasické rétoriky?

Otevíráme tak příležitost, jak spontánní hrou bez nácviku technických prvků zintenzivníme dýchání, přirozenou cestou naplno rozeznáme hlas a rozvineme